

APEL DO PODMIOTÓW ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM DZIAŁANOŚCI W SEKTORZE PRODUKCJI BYDŁA, OWIEC I KÓZ

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Ostrzeszowie mając na uwadze dynamiczną sytuację epidemiologiczną w odniesieniu do choroby niebieskiego języka (BTV) w Europie i zagrożenie wystąpieniem zakażeń zwierząt w Polsce, podaje poniżej informacje o tej chorobie, jej objawach zagrożeniach, sposobach jej zapobiegania. Obecnie szczególnie niepokojące są informacje związane ze stwierdzeniem tej choroby w sierpniu i wrześniu 2024r. na terenie krajów UE: Francji, Włoszech, pierwszego ogniska w Danii i Czechach, kolejne ognisko w Niemczech, które jest w najbliższej odległości z granicami naszego kraju wynoszącej ok. 130 km w linii prostej. Istnieje zatem realne zagrożenie zawleczenia tej choroby na terytorium Polski.

Jednocześnie przypominam hodowcom zwierząt, że niezwłoczne poinformowanie powiatowego lekarza weterynarii, najbliższy podmiot świadczący usługi lekarsko – weterynaryjne bądź wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o każdym podejrzeniu wystąpienia choroby jest obowiązkiem ustawowym.

O chorobie niebieskiego języka

Choroba niebieskiego języka (Bluetongue) jest zakaźną chorobą przeżuwaczy, zarówno domowych jak i dzikich (chorują na nią bydło, owce i kozy, ale także sarny, jelenie, łosie, afrykańskie antylopy, wielbłądy, słonie), wywoływana przez wirus z rodzaju Orbivirus (Reoviridae). Zwierzęta nie zarażają się bezpośrednio od siebie, a jedynie poprzez owady kłująco-ssące z rzędu muchówek, rodzaju kuczmany (Culicoides) oraz poprzez krew lub nasienie.

Na terytorium Polski choroba niebieskiego języka podlega obowiązkowi zwalczania.

Choroba nie przenosi się na inne gatunki zwierząt gospodarskich i domowych oraz na ludzi, co oznacza, że mięso, mleko, skóry i wełna oraz inne produkty pochodzące od przeżuwaczy nie stanowią zagrożenia dla ludzi.

Objawy

Bydło zakaża się znacznie częściej niż owce, aczkolwiek bydło choruje rzadko. Ponadto choroba ta u bydła przebiega w łagodniejszej postaci niż u owiec. Po przechorowaniu bydło może stać się nosicielem zarazki, co prowadzi

do zakażenia kuczmanów i przenoszenia wirusa za ich pośrednictwem na zwierzęta zdrowe.

Z uwagi na długi okres wylegania choroby objawy kliniczne u bydła mogą nie być widoczne nawet do 60-80 dnia po zakażeniu. Jednakże jeśli wystąpią, można zaobserwować:

- gorączkę,
- ślinotok,
- zaczerwienienie i obrzęk błony śluzowej jamy ustnej,
- owrzodzenie opuszki zębowej i niekiedy końca języka,
- zapalenie koronki i tworzywa racic, będące przyczyną kulawizny,
- u krów mlecznych - łuszczenie się naskórka strzyków i tworzenie się strupów,
- ronienia,
- rodzenie zdeformowanych cieląt, przy czym deformacje dotyczą najczęściej głowy.

Na zakażenie najbardziej podatne są płody w okresie rozwoju mózgu.

U owiec choroba może przebiegać od zakażenia bezobjawowego lub postaci przewlekłej do nadostrej i ostrej. Można zaobserwować następujące objawy kliniczne:

- bardzo wysoka temperatura ciała 41-42 C,
- spadek kondycji, posmutnienie, depresja i utrata mleczności,
- obrzęk warg, powiek i małżowin usznych,
- silne zaczerwienienie błony śluzowej policzków i jamy nosowej,
- drobne wybroczyny pod śluzówką jamy ustnej i nosowej,
- owrzodzenie warg, opuszki zębowej oraz w niektórych przypadkach języka,
- duszność, ślinotok, obfity wypływ z nosa, początkowo surowiczy, następnie śluzowo-ropny i krwawy,
- wymioty mogące być przyczyną zachłystowego zapalenia płuc,
- przekrwiony, obrzękły, siny i wystający z jamy ustnej język,
- biegunka, kał z domieszką krwi,
- kulawizna jako następstwo zapalenia koronki i tworzywa racic,
- możliwe zapalenie płuc i zwyrodnienie mięśni,
- ciężarne samice mogą rodzić martwe lub zdeformowane jagnięta.

Zasady ochrony przeżuwaczy przed chorobą

W celu ochrony zwierząt przed chorobą należy:

- wystrzegać się zakupu zwierząt pochodzących z niewiadomego źródła, bez świadectwa zdrowia – jeżeli wymagane,
- zapewnić okresowe wizyty lekarza weterynarii w gospodarstwie,
- zwalczać owady w pomieszczeniach inwentarskich, w których przebywają zwierzęta,
- w przypadku zauważenia objawów nasuwających podejrzenie choroby zakaźnej niezwłocznie zgłosić ten fakt powiatowemu lekarzowi weterynarii bezpośrednio lub za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Zgłoszenie podejrzenia wystąpienia choroby niebieskiego języka, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest obowiązkiem, którego niedopełnienie stanowi wykroczenie.

Dodatkowe i aktualne informacje o chorobie niebieskiego języka oraz wykazy państw członkowskich, stref czy enklaw posiadających status obszarów wolnych od choroby niebieskiego języka można znaleźć:

- na stronie Głównego Lekarza Weterynarii pod linkiem:
<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/choroba-niebieskiego-jezyka-blutongue>

- na stronie KE pod linkiem:
https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/surveillance-eradication-programmes-and-disease-free-status/bluetongue_en